

Vietnam

Den vietnamesiske forfatning har siden 1992 garanteret religionsfrihed, men regeringen søger fortsat aktivt at kontrollere og overvåge den organiserede religionsdyrkelse i landet. De seks anerkendte religiøse samfund i Vietnam skal have deres gejstlige repræsentanter godkendt af regeringen, og deres religiøse og humanitære virke overvåges af regeringen. Disse foranstaltninger indebærer både formelt og reelt begrænsninger i religionsfriheden – både for anerkendte og ikke-ankendte religiøse samfund. Hertil kommer, at religiøse ledere angiveligt er særligt udsatte for overvågning og chikane. Endvidere rapporteres om diskrimination mod etniske mindretal i det centrale højland, hvor protestantisme og katolicisme er særligt udbredt.

Situationen i Vietnam på religionsområdet er således fortsat kritisabel, men samtidig er religionsfriheden i de seneste år er blevet forbedret på en række punkter. Vietnam oplever i stigende grad en religiøs vækkelse, og stadig flere vietnamesere deltager åbent i religiøse bevægelser.

Danmark rejser ved givne lejligheder spørgsmålet om religionsfrihed både som led i den generelle politiske dialog med regeringen og som led i gennemførelsen af bistandssamarbejdet. Spørgsmålet indgår endvidere – støttet af Danmark – med stigende vægt i EU's menneskerettighedsdialog med den vietnamesiske regering.

Danmark søger generelt at fremme respekten for menneskerettighederne i Vietnam gennem samarbejde med bl.a. Det Vietnamesiske Forskningscenter for Menneskerettigheder, og Komiteen for Etniske Minoriteter. Danmark støtter endvidere etableringen af et retssamfund gennem samarbejde med bl.a. Parlamentet, Højesteret og Rigsadvokaten.

Zambia

Religionsfrihed er garanteret i den zambiske forfatning og respekteres i praksis. Med forfatningsændringerne i 1996 blev Zambia erklæret en kristen stat, mens religionsfriheden samtidig sikres.

Langt den største del af zambierne er stærkt kristne og der eksisterer et stort antal kristne trosretninger, hvoraf flere er nyreligiøse bevægelser og sekter. Også trosretninger udenfor den kristne tro, hvoraf muslimer udgør det største mindretal, praktiseres frit. Nye trossamfund – såvel indenfor som udenfor den kristne kirke – kan frit etablere sig med samlingssteder og menigheder.

De tre store nationale råd for henholdsvis den katolske, den protestantiske og den reformerte kirke spiller en betydelig rolle i den offentlige debat og ses ofte at udtale sig i fællesskab og med vægt om bl.a. politiske og økonomisk forhold, respekt for menneskerettighederne og demokratiske principper og spørgsmål vedrørende fattigdom og gældsspørgsmål. Kirkesamfund spiller også en vigtig rolle indenfor sundhedssektoren og i hiv/aids arbejdet, samt indenfor uddannelsessektoren. Der eksisterer en kristen tv-station, flere kirkelige lokalradioer, en kirkeligt ejet avis og et forlag.

Der undervises i kristendomskundskab i den zambiske folkeskole, men forældre, der ønsker deres børn fritaget fra denne undervisning, har ret dertil. Forældre har ligeledes ret til, at skolen stiller faciliteter til rådighed for anden religiøs undervisning end den, der er indeholdt i skolens kristendomsundervisning.

Indsatte i zambiske fængsler har ret til at praktisere deres religion og de fleste trossamfund besøger fængslerne og afholder regelmæssige gudstjenester.

Fra dansk side ydes støtte til bl.a. styrkelse af den offentlige debat om demokrati og forfatningsspørgsmål. I lyset af den udbredte religionsfrihed i Zambia ydes der ikke støtte til fremme af religionsfrihed i landet.

Zimbabwe

Befolkningen i Zimbabwe er altovervejende kristen og bekender sig til en række forskellige trosretninger indenfor kristendommen. Der findes ingen statskirke. Der er en høj grad af religionsfrihed og generelt er befolkningen aktivt udøvende. Samtidig med de etablerede religioner praktiseres de traditionelle religioner, særligt i landområderne. Disse omfatter troen på gode og onde ånder, brug af medicinmand/heksedoktor og brug af diverse ritualer.

I november 2000 besluttedes det som bekendt, at man fra dansk side ikke vil indgå nye bistandsaftaler med den zimbabwiske regering (med undtagelse af sundhedsområdet), men i stigende omfang vil samarbejde med det zimbabwiske civilsamfund – bl.a. indenfor områderne menneskerettigheder, god regeringsførelse og demokratisering. I konsekvens heraf har ambassaden igangsat et forberedende arbejde, der skal munde ud i en række anbefalinger til, hvordan Danmark fremover kan bidrage til at sikre en fortsat demokratisering af det zimbab-